

NAGYKUNSAÁGI HIRLAP

A KARCZAGI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K.
Egyes szám: 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

KLEIN ISTVÁN

Megjelenik szombaton.

A lap szellemi része a szerkesztő, más küldemények a kiadóhivatal ezimére küldendők.

A haza minden előtt . . .

(B.) Tehát igaz! A horváth képviselők veszedelmes játékát a múlt és a jelen század egyik legfurangosabb alakja: Polónyi Géza ur, hozta a színre!

A fiemei Rezoluctio! Szupilo és Trombics! Polonyival! Par nobile fratres! Tres faciunt collegium.

Hajdanában a hazaárulásért fej és jószágvesztés járt! Ma már üzlet az egész! Nincsen nemes ambíció: csak harácsolás és meggazdagodás utáni rohamos törekvés!

A cél szentesíti az eszközöket! A cél pedig mindenkor az önérdék!

Esemény számba megy, ha akad egy egy olyan önzetlen alakja a társadalomnak, a melyik igaz lélekből szolgálja a közérdeket. Ma már csaknem minden dolog háttérében ott találjuk a geseftet!

Szomorú közállapotok!

Sokfélék az emberek és a hány ház annyi szokás, különfélék a szokások!

Nem csak mindenhez hozzá lehet szokni, de mindent meg is lehet unni!

A politicalai élet nagy és hatalmas alakjai, ma szemkápráztató ügyességgel hajigálják a mázsás phrasisokat! Igérnek fűt fát, hegyet, völgyet és csak későbbben tűnik ki, hogy minden ígéret, minden jelszó csak staffázs és arra

való, hogy a culissa titkai fedve legyenek!

Hatalmas Isten! ha csak egy tizedrésze igaz, annak a rémregénynek is dicsőségére való borzalomnak amit a Nap vagyis Lengyel Zoltán, Polónyi Gézáról ír, undorral kellene elfordulni attól a közéletől, a melynek ez a Polónyi vezéralakja tudott lenni!

De hát ezeket nem lehet elhinni! Félünk az Igazságától az írottaknak és mindaddig míg, védelmezhetjük az osztimizmus hatása alatt az Idealizmust, nem szabad fel sem tételeznünk, hogy a nemzeti kormány nagy Igazságügy-minisztere stréber lehetett!

Várjunk! hiszen ugyis várakozási állapot a mi osztály részünk, mióta a szent coalitio hármasszövetsége, reánk sütötte a 67-es bélyeget! Várjunk, mert ez a mi magyar szokásainknak leginkább megfelelő állapot! Várjunk! mert hiszen ez felel meg legesleginkább a dolose farnientének! Es várjunk, mert okosabbat nem tehetünk!

A vezéreink már behajóztak a magasabb régiókba, de mi azért várunk es bizva bizunk már nem többé a feltámadásban, hanem a nemzeti követelmények, diadalában!

Bizunk a magyar nemzet öserejében, kitartásában és az ősi erényekben!

Ha minden vonalon a tizedelés művészetét, alkalmazzák, ha harcosaink minden tizedike kegyelmes urrá simúl, avagy méltóságossá vedlik is, a közkatonák hivek maradnak úgy a jelszavakhoz, mint a tricolorhoz!

Nebántsvirág a hazaszeretet piros rózsája!

Jajj annak, aki szirmai letépi!

Jajj annak, aki vétkezik a zászló ellen!

El lesz tiporva! el lesz seperve!

A haza minden előtt! Ne felejtsetek urak! Jusson eszetekbe reggel, délben és estve:

A haza minden előtt!

Elveszthetünk mindent! boldogságot, vagyont, hitet és reményt! De a bizalmat hazánk szebb jövője iránti hitünket nem adjuk fel soha!

Magyarok vagyunk, azok akarunk maradni! Es miután azok vagyunk, szabadok és függetlenek akarunk és fogunk lenni!

Isten minket úgy segítjen!

Dr. Ábrahám Dezső beszéde a kunmadarasi banketten.

Tisztelt Uraim! Itt, úgy látom, hogy Madarasnak a vezetősége, az intelligenciája, az értelmiségi osztálya összpontosul. Épen

TÁRCZA.

Vallomás.

— A „Nagykunsági Hírlap” eredeti tárczája. —
Irta: Szántó József.

„Nehéz, szörnyű váddal vádoló Nagy Mártont: — Asszonya szívébe halálos kést mártott; Megölte a saját hitese feleségét!”
— Alljon elő vádolt! Mondja el mentségét! — Előáll a vádolt, meg se rezzen hangja, Ahogy szörnyű tettét lassan tollbamondja.

Igaz! Embert öltem. Nem tagadom én el, Megöltem ép ésszel, nem borult elmével. A feleségem volt, nevemet viselte, — . . . Csakis az volt enyém, másé teste, lelke. . . . Ha nem lett vón oly szép, talán ma is élne Ott, honnan felszedtem, utezaszemetébe, Az uteza sarában, erkölcsi piszokban: Mindkettőnkre nézve úgy lett volna jobban! . . . De uteza sarában is esillog a gyémánt: Ha az előny vakít, nem látod a hátrányt: Szenvedély ha elkap, nem hallgatsz az észre; — S hogy előbb tevedtél, későn veszed észre.

. . . Sötét volt a szeme, — világított mégis; Vonzott, mint a napfény . . . elszédültem én is. Hogy sötét szeménél sötétebb a lelke S romlott bensőt takar ifju, üde teste: Ki kereste vón azt? Akartam: enyém lett. Csókja rajtam esattant, szeme reám fénylett, Engemet ringatott álomba a karja, Csak az én esókomtól pirult ki az arca.

. . . Két rövid hónapnak hatvan kurta napja Öröklötnek látszik búbanatba, bajba; Mámorban, gyönyörben alig egy pár óra: — Alig virrad föl, — már hajlik nyugovóra. Szerelmem, boldogság alig élt már meghalt, Amikor rájöttem, megtudtam, hogy — megesalt!

Megesalt tervszerűen, régóta, galádul, — Nem nézte, kit szed fel az uteza sarából, Felvett minden rongyot, minden jöttment birta, Mikor én öleltem, akkor se volt tiszta, Mikor engem ölelt, az se nekem szóllott, Közöttünk akkor is másnak teste volt ott, Mámor fojtott hangja; szerelmem zenéje Vérperzselő dalát nem nekem zenélte, Magának a kéjnek szóllott a sóhajtás — Mindegy volt egyébként, — én ölelem, vagy más.

. . . Megtudtam, de — későn. Nem büntethettem meg; Nem! én nem bántottam, megvédte a gyermek: Szíve alatt hordott szerelmünk gyümölese Gátolt meg abban, hogy rögtön ott megöljem. Annak a kedvéért engedtem meg neki: Tán, ha gyermeke lesz, más lesz, nem a régi; Talán az ártatlan puha, kis kaesója A félrelépéstől, szégyentől megóvjja. . . . Ekkép gondolkoztam, reméltem — hiába! — Uralta már végképp kéjre szomjas vágya, Csak akadályozta, nem óvta a gyermek: — A felséges Isten kétszeresen vert meg — Szenvedély sarkalta, átlépett a gáton: Szenvedélye győzött az anyai vágyon.

. . . Május éjszakája . . . szerelemmel telve Izzott, forrt a kéjtől. Lángba borult teste Anyasága nyugót magáról lerakta: Kis, beteg porontyát árván odahagyta. Elment . . . én utánna. Hogyne mentem volna, Kergetett gyermekünk súlyos beteg volta.

Vacsoráztak éppen, hogy rájok nyitottam. Meg sem is ijedtek . . . én féltém tán jobban.

„Az anyához jöttem, nem a feleséghez; Gyermekünkre kérlek, ez egyszer ne vétkezz! Kis gyermekünk beteg, senki sines mellette,

azért szükségesnek tartom azt, — bár őszintén megvallva, nem volt szándékomban, — hogy egy becsületes, nyílt kérést intézzek az urakhoz. Minden társadalom olyan, ahogy azt vezetik. A községnek a közigazgatása akkor rendes, gazdasági élete akkor folyik a helyes mederben, ha olyanok a vezetőségnek tagjai, akik felfogják a mindenkor kényes, vagy kevésbé kényes helyzetet és igyekeznek a pillanatnyi múlt bajokon, vagy pedig a régi bajokon gyökeresen segíteni. Én ehhez a vezetőséghez fordulok. Mert őszinte örömmel látom, hogy Madaras vezető gazdái között ülök. — Hiszen tudjuk azt, hogy az egyes társadalmi osztályok között is vannak különbségek. Meg van a magyar emberben az a régi büszkeség, hogy a nagyobb birtokos még a mai felvilágosodott korban sem szívesen ül le a zsellér emberrel és ebből kifolyólag az a társadalmi izoláltság, a válaszfal még a mai modern szellők világában is érvényre jut. Látom, hogy a hasonzorú emberek még most is szívesebben társalognak egymás közt, mint azokkal, akik között értelmi tekintetben nagyobb a differenzia. — Igaz, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak mindig az volt az alapelve és célja, hogy a különbségeket a társadalmi osztályok között lerontsa és igyekezzék inkább az ellentétek elsímitására s az egyöntetűség kivívására törekedni. Hiszen manapság nem élünk már a régi páriák korszakában, mint Ázsiában, ahol kasztszerűen meg volt parancsolva, hogy egyik kasztból a másikba átlépni senkinek sem volt szabad. Manapság, akinek szorgalma, tehetsége, ügybuzgalma van, aki igyekszik magát tehetsége, szorgalma által előre vinni, az kérem, talán ma egy holdas kis gazda, holnapután, ha az idő is kedvez neki, lehet 100 és ezer holdas ember is. Manapság a társadalmi, vagyoni különbség nagyon könnyen elosztható. — Meg van azonban az összes nemzetek között az a tulajdonsága az embereknél, hogy a maguknál fentebb állókat bizonyos tekintetekben igyekeznek meghallgatni, pláne, ha felvilágosodnak arról, hogy a tanács az ő érdekükből is javukra történik. Én önökhöz azért intézem ezt a kérést, mert látom az elégedetlenséget, amely Madarason is megnyilatkozott. Látom, hogy a szociálisták izgatása folytán a kisbirtokos osztálynak mily nehéz a helyzete. Mert bizony Magyarország kiépítését erre az igazi népre kell helyezni. Még ha a gazdasági önállóság meg is valósul, még akkor is meglesz a közép- és kisbirtokos osztály, mint Franciaországban. — Franciaország a szabadság, egyenlőség, testvériség hazája. Ezt a hármas jelszót a francia forradalom alkotta meg. Ennek hatása alatt alakultak meg a társadalmi állapotok. Azonban Franciaországban a szociálisták a maga merevségében, mint nálunk megnyilatkozott, nem nyilatkozott meg. Láttam és hallottam tegnap is, hogy vannak izgatott emberek, kik Erdélybe, Gyimesre elcsábítják a földmunkásokat, akik aztán csalódottan, le-

rongyolódva jönnek vissza és daczára a családoknak, a tapasztalt keserűségeknek, nem okulnak, hanem újra a csábítókra hallgatnak. Nehéz a mai gazdasági állapot. Épen annyira nehéz, mint a politikai. Hallottam szavakat a horvátok magatartását illetőleg. Hallhatták önök is, hisz olvasnak újságot, hogy a horvátok milyen obstrukciót fejtenek ki. Ezelőtt horvát szót nem lehetett hallani, kérem most nap-nap után 5—6 óras horvát beszédek hallunk. Ezt a mostani parlamenti többség erőtlenségének rovására írják. Nagyon nehéz a mostani függetlenségi kormányparti képviselők helyzete. Mert a 48-as függetlenségi párt épen azért hódított, — mert tiszteletben tartotta a mások jogait, de igyekezett a maga jogait is érvényre juttatni. Már most, ha ez a párt ezt a szerencsétlen jogot, melyet a horvátoknak biztosítottak, erőszakkal letiporná, vagyis a megkívánt erély fejtetné ki, akkor uraim, egy szomorú időben ugyanolyan mértékkel fognak majd nekünk is mérni. Nekünk tiszteletben kell tartanunk a mások jogait. Azért kérem én az urakat, hogy amilyen nehéz az önök helyzete, épen olyan nehéz a kormányparti mostani képviselők helyzete. Önöknek, mint Madaras község vezetőinek, elsősorban kötelességük az, hogy a kerület képviselője helyzetét megkönnyítsék. Nekem büszkeségemet képezi az, hogy a karczagi, közelebből a madarasi kerületet képviselem, de ha azt látom, hogy egy igazi, becsületes ember jön, aki ennek a kerületnek inkább hasznára lesz, mint én, akkor én azonnal lemondok a mandátumról, mert engem az a szándék vezetett, hogy ennek az igazi becsületes nagykunsnak hasznára válhassak. (Éljenzés.) De ne méltóztassanak tekintet nélkül hagyni, hogy a mai politikai állapotok nemcsak mi tőlünk függenek. Hiszen, ha valaki foglalkozik a külföldi politikai nézetekkel, láthatja, hogy a külföld minden törekvése oda irányul, hogy az Osztrák-Magyar monarchia, mint ilyen a maga valóságában fennmaradjon az idők végtelenségéig. Ez a nagy nemzeteknek a politikai irigységéből folyik. Nevezetesen ezt a monarchiát ellensúlyozó, mérséklő tényezőként akarják felhasználni; a szlávok a németekkel, a franciák az angolokkal és németekkel szemben. Minket mind egyike, mintegy rezervált erőnek akar felhasználni és nem kívánja egyik idegen nemzet sem, hogy Magyarország és Ausztria között a szövetség csak pillanatnyira is meglazuljon. Fel kell őket apródonként világosítani, hogy a függetlenségi és 48-as párt nem akar forradalmi célokat elérni, csak a régi jogok kivívását tűzi ki. Azért kell nekünk apródonként — lassu víz partot mos — elmosni azt a partot, mely eddig minden törekvésünknek gátat vetett. Tudom én azt, hogy a mostani nehéz gazdasági viszonyok, amelyeket napról napra súlyosbitanak a megfizetett szociális izgatók, — tudom, hogy a mai viszonyok rendkívül nehezek a társadalomra, nagyon nehezek a fajfentartó elemre nézve, amely nem tudja a mai napszámárok mellett learatni azt, amit az Isten adott. Nem tudunk a földünk termése után 4—5 forintos napidíjat fizetni, — mert hiszen akkor elpusztítjuk magunkat; és ennek mi a kifolyása? munkásokat nem kapunk! Tudom én, hogy mily nehéz a gazdálkodó magyarságnak a mai helyzete. Át is fog előbb-utóbb alakulni ez az állapot, mint Anglia átalakult. Anglia a 40-es évek előtt, még Chamberlain előtt, a magtermelésre fektette a súlyt. Akkor bejött egy új politika: a szabad kereskedelem politikája, amely Angliának iparát hatalmas fejlődésnek indította; olyan fejlődésnek, mely az egész világot behálózta. Amit a mezőgazdasági politika megtenni nem tudott, megteszi azt egy gyár, amely, ha félmillió alaptőkéje van, tud produkálni száz ezer forintos hasznot, míg ha a földet még megterheljük még nagyobb munkabérekkel, ez nemcsak, hogy 20%-ot nem ad, hanem még 2%-ot sem, — azt sem egyszerre. Így be fog következni egy olyan általános mezőgazdasági krach, amelynek a magyar nemzet vállalja kárát. Át fog alakulni a magyar mezőgazdaság, mert át kell alakulnia. Azért, hogy pillanatnyilag — kérem — talán a gazdasági, — különösen a munkás viszonyok nem felelnek meg azoknak a kívánalmaknak, melyeket minden gazdálkodó

magyar ember kíván, ne keseredjenek el azoo. 1917-ig ez így lesz. Olyan ez, mint a gyermek-betegség, ezen minden gyermeknek át kell esni. Magyarország már sokszor átesett ezen, de remélem, hogy Magyarország ki fogja ezt heverni és igazi, derék férfiúvá fog fejlődni. Kérem ezért az urakat — ez a kérésem önökhöz, mint Madaras társadalmi és gazdasági osztályának vezetőihez szól, — ahogy lehet, igyekezzenek ezeket az embereket felvilágosítani. Mert az ellentétek kiélesítésével nem érünk célra. Célra csak akkor érhetünk, ha meggyőzzük a munkás osztályt, hogy nem vagyunk ellenségeitek, de a mi vagyoni helyzetünk nem engedi, hogy 4—5 forintos napszámot fizessünk, amikor oly drága járulékokat kell fizetnünk, amikor mindenféle életviszony annyira drága, amikor a föld maga sem hozza meg a termését. Jóakaratulag kell ezt a dolgot kezelni, uraim, mert látjuk, mennyi ellensége van a gazdasági osztálynak a szociális izgatások folytán, mely nem azt nézi, hogy jogos-e, hanem azt, hogy minél nagyobb hasznot tudjon magának húzni, mert ezen uraknak meg van a maguk busás napidíja. Ha mi megnézünk egy szociális szervezetet, ha ismernék önök azt, hogy milyen vasmarokkal tartják össze ezek az emberek a saját embereiket, akkor lehetetlen, hogy bennünk is meg ne teremne az a gondolat, hogy miért ne tennék így mi is. Szervezkedni kell! Mert nem szabad magunkra nézteni az embereket. Én nem vagyok ellensége a szociálistáknak, de csak addig a határig, míg az őket fenntartó társadalmi osztályok alapjait meg nem ingatják. Már most azonban úgy van, hogy a társadalom alapelvei vannak megingatva. — Hogyha sokáig akarnak még ezek az emberek kielégíthetetlen igényeket táplálni, akkor nagyon kevés reményünk lehet ahhoz, hogy valaha az igazi, független nagy Magyarország kiépíthessék. Szervezkedjenek a gazdák. Most már pár törvényjavaslatot nyújtott be 132 képviselő a képviselőházba. Én azért nem irtam alá, mert egyrészt — az igazat megvallva — mint kávinista ember, másrészt, mint liberálisan gondolkodó ember nem helyeztem annak egyes tételeit. Pedig ezek nagyjából megfelelnek a kívánalmaknak: a gazdasági társadalomnak a vállairól akarják a terheket levenni. Ez a hála megnyilatkozása volna azon emberekkel szemben, akik a függetlenségi eszmét diadalra segítették. Mert épen a kisgazdáknak köszönheti a függetlenségi párt azt, hogy uralomra jutott. Lehetetlen, hogy a mai parlament komolyan ne gondolkodjon erről. Azonban, ha esetleg a képviselők eddigi magatartásában kifogást találnak önök, ha kifogást találnak az én magatartásomban is, ne méltóztassanak azt aljasságnak, gyáva-ságnak, a barát érdekei elhanyagolásának tekinteni. Ez mind egy magasabb cél, egy politikai helyes gondolkodásnak a kifolyása; mert az az ugrálás, kapkodás, hecczelődés azzal sohasem fogunk sem mire sem menni. Képviselőket legazembereznél, ez nem parlamenti nivóju dolog.

Ha a horvátokat ugratjuk, le gazemberezzük, az csak arra ad nekik anyagot, hogy újra obstrukciót csináljanak. Én magam is fel voltam írva egy pár törvényjavaslathoz, így a cselédtörvényhez is, de nehogy a vita még tovább folyjon, a miniszterek kérésére elálltam a szótól. Sajátságos, hogy mikor a cselédség érdekében akarta a kormány megalkotni a törvényt, épen a szociálisták részéről hallatszott legtöbb panasz. Ez olyan korlát, amelyet nagyon könnyen átléphetünk; viszont a gazdákat megterheltek olyan dolgokkal, amelylyel eddig nem tartoztak. A gyógyításra és tanításra vonatkozó kötelességeket eddig is majdnem minden gazda teljesítette; legfeljebb, amit eddig jószántukból teljesítettek az emberek, arra most törvény kötelezi őket. Voltam én felírva egy pár javaslathoz az idén is, de miután láttam, hogy a helyzetet a felszólalással nem javíthatom, a vasuti törvényjavaslatoknál láttam, hogy az olyan keretekben van megalkotva, hogy én nem tehetek semmit, legfeljebb csak ronthatnék rajta — nem is emlitem az ingyenes állami népoktatást — egyszerűen engedtem a kormány kérelmének, engedtem az illető szakminiszterek azon ki-

Forró hideglázban vergődik kis teste.

Nines jobb orvosság az anyaszeretetnél —
Tudom, nyugtot lelne, ha mellette lennél!?

Kezem összetéve könyörögtem néki.
Mosolyogva hagyta elmondanom végig, —
Aztán csak ennyit szolt gúnyosan az ajka:
„Mit aggódol érte?! Sz nem te vagy az apja!?”

Mintha száz hegyes tört döftek volna belém . . .
. . . Éreztem, hogy lép el agyamat a vér . . .
Fogyó türelmemnek megmaradt része
Villámgyorsasággal tünt el e beszédre.
Nem néztem, hogy anya, hogy a feleségem,
Csak ölni akartam, — ölni mindenképpen.

. . . Leszúrta. Ott néztem, hogy folyik ki vére
Rómes gyorsasággal a szoba földjére.
Mintha minden esepje belőlem folyt volna:
Szívemet valami tépte, marezangolta.
. . . Aztán odaestem melléje a földre,
Nem tértem magamhoz . . . csak a börtönömbe’.

„Nagy jó Uraimék! Itéljetez gyorsan;
De nem könyörülön, se ne meghatottan.
Nem való vagyok már erre a világra:
Itéljetez méltó, rögtöni halálra!?”

vánságának, hogy ezuttal álljak el a szólástól. Ezért nem szerepeltem én a parlamentben; azonban higgyék el Önök, hogy a mai parlamenti szereplés nem olyan, mint régebben volt, amikor az ellenzéknek kötelességévé volt téve, hogy azt a kormányt, amely nem állott egészen a nemzeti állam kiépítésének alapján, azt a kormányt minden téren, minden lépésében ellenőrizze. Most már mindnyájan egy alapon, egy politikai párton állunk úgyszólván, nem említve a 67 és 48. közti közjogi különbséget, ezért nem tartottam szükségesnek, hogy a kormány helyzetét megnehezítsem. Mert ne méltóztassék elfelejteni, hogy a mai viszonyok közt a magyarságnak barátja sehol, ellensége mindenütt van; ne méltóztassék elfelejteni azt, hogy nekünk rokonunk az egész Európában, de talán az egész világon nincs. Mert hiszen az egyedüli rokonunk, a török népfaj volt az, amely a mi önállóságunkat megölte, amely az 1526-ki romlást előidézte; hát az ilyen népfajnak segítségét nem köszönjük meg. De látjuk, hogy úgy a román, mint a germán népfajok érdekei ellentétesek a miénkkel. Ha a 8 millió ember 7 millió féleképpen gondolkozik, ha nem tart össze, akkor igazán nincs létjogosultsága, hogy a politikai téren bárhogy is érvényesülhessen; míg, ha a 8 millió magyar igyekszik összetartani, igyekszik egymás megértésén, akkor elérhetjük azt, amit elért Németország, amely szintén nem volt több Nagy Frigyes idejében, amikor megtámadta annyi ellenség, de amely a maga energiájával kivitte azt, hogy az egész művelt világnak parancsoljon. Elérhetjük mi is azt egy olyan független, önálló, nagy Magyarország jön létre, amely a maga 8 millió, esetleg később a maga 30 millió magyarával olyan ország lesz, melyben elmondhatjuk a nagy költővel, hogy: „Három tenger vizében hunyt el észak, kelet, dél hulló csillaga. Adja Isten, hogy ezek a csillagok csakugyan abba a tengerbe hulljanak el, amelybe Nagy Lajos korában, hogy ezek az áldatlan viszonyok elmúljanak felettünk, hogy a magyar olyan hatalmas legyen, mint volt Szt. László korában, midőn a kereszties hadak őt hívták meg fővezérüknek és ezáltal fényesen igazolták, hogy nemzetünk vezetőszerpre van hivatva.

Ha Magyarországnak ilyen politikai multja van, lehetetlen, hogy ne bizzam abban, hogy a magyarságnak van politikai jövője is, amelyet be kell és be is fog tölteni.

Adja Isten, hogy úgy legyen (Hosszantartó szünni nem akaró lelkes éljenés. Szónokot számosan üdvözlök.)

Az iskolai év végén.

Bezárultak az iskolák. Tíz hónapi fáradtságos, de szép eredménnyel zárult tevékenység után oktatók és tanítványok élvezhetik a jól megérdemelt nyári szünidőt.

Amde mint minden időnek, úgy ezen két havi vakációnak is megvan a maga karakterisztikus fontossága. Ezen idő alatt kell ugyanis számos szülőnek döntenie a fölött, vajlon tulajdonképpen minő pályára is kellene gyermeküket előkészíteniök, hogy a választott életpálya egyuttal összhangzásba jusson a gyermek fizikai és szellemi képességével, valamint ambíciójával, de egyuttal biztos megélhetést is nyujtsion, hogy kilépve az életbe, városunknak és szeretett hazánknek hasznos polgárává válhassék.

Nem lehet vita tárgya, hogy hazánk ipari és kereskedelmi téren még csak gyermekéveit éli s míg a szomszédos országokban az ipari és kereskedelmi téren működő egyének képezik a lakosság zömét, addig nálunk a lakosság 75%-a őstermelő. Ha tehát van valamely életpálya a mi a gyermekeknek jövőt, existenciát biztosíthat, az kizárólag a felvilágosodott ipari és művelt, hivatásos kereskedelmi pályán keresendő. Sokkal nagyobb szüksége van hazánknek arra, hogy belátva a jövőbe, minél tömörebb és felvilágosodottabb ipari és kereskedelmi elemei legyenek, mint minél több állást kereső diplomás alattvalói. Hiszen maholnap már ott tartunk, hogy egy egy díjtalan fogalmazó

gyakornoki, vagy gyakornokjelölti állásra százával érkeznek pályázati kérvények, miáltal számos jogvégzett egyén előtt el van zárva az ut és kénytelen olyan téren működni, a hol jogi tudásának, készségének tovább fejlesztésére még csak alkalmat sem lehet. Ha ellenben szakítanak a szülők a közvéleményben gyökeredző téves előítéletekkel s oda hatnak, hogy gyermekeikből a négy középiskola bevégezése után iparosokat és kereskedőket neveljenek, nemcsak azt érik el, hogy gyermekeik anyagi jólétét örök időkre biztosították, hanem ezen a téren — sajnos még nagyon visszamaradt hazai iparunk és kereskedelmünk fellendítését, más szóval országunk gazdasági megerősítését és felvirágoztatását is nagyban elősegítik.

Csak hazánkban van meg az a ferde felfogás, hogy egy érettségizett fiatal ember méltóságán alulinak tartja, ha érettségijének birtokában a kereskedelmi téren kell érvényesülnie s csak nálunk nem szokták azt figyelembe venni, hogy minél nagyobb készséggel minél általánosabb tájékozottsággal rendelkezik valaki, annál könnyebben boldogulhat a kereskedelmi téren is.

Ne habozzanak tehát a szülők gyermeik pályaválasztásánál, hanem ha látnak hajlandóságot gimnazista fiukban akár az ipari, akár a kereskedelmi téren való sikeres működéshez, keressék fel velük vagy a technológiai vagy a kereskedelmi szakiskolákat, honnan kikerülve, az országunk, e városnak (mert ide is felfér) hasznos, munkás, hű polgári lehetnének.

Bornirtság-e, vagy rosszakarat?

Történt Rátóton, hogy egy télen a szép fehér havat összegázolta egy veréb. A nagy-eszű kupak sajnálván, hogy így elcsufította a veréb a szép fehérhótakarót, elhatározta, hogy elfogatja a verebet és ledobhatja a toronyból, méltó büntetésképen. Fél napi hajsza után elfogták a hajduk a szegény verebet, felvitték a toronyba és ledobták onnan; persze a veréb elszállott. A kupaktanács azonban mindenáron bosszút akarván állani a verében, új fél napi hajsza után, miközben ők maguk gázolták le a havat, ismét elfogatta. De, hogy meg ne meneküljön a haláltól, megparancsolta a kisbírónak, hogy ugorják le a verébbel együtt a toronyból. A kisbíró meghalt, de a veréb újból elszállott.

Hát ez a történet megeshetett Rátóton; megehetett a lencsét Kókán kétszer, Lédeczen a létrát vihették az erdőn keresztben; ez mind régi történet, már nem is mosolygunk rajta. De amit a karczagi kupaktanács cselekszik, az felülmúlja mindezen jeles cselekedeteket.

A posta-és távirida igazgatóság nemrégén ártirt a város tanácsához, hogy az újonnan felállítandó táviróoszlopok helyett hajlandó a sodronyokat a házak tetején átvezetni. Ez a czélszerű ujtás egyrészt városias szint adott volna Karczagnak, másrészt pedig általa helytakarított volna meg, annyival is inkább, mert most már kettős oszlopokat volt kénytelen az igazgatóság felállítani.

És mit felelt erre a böles kupaktanács? Azt, hogy csak csinálják az oszlopokat. Talán attól félt, hogyha a házak tetején mennek át a drótok, még meg talál gyulladni valamelyik ház? Mert más okosabb indokot úgy se találhatna?

És megcsinálták az oszlopokat. Most azután tessék megnézni a mi szép piacsterünket, amivel eddig dícselkedtünk! Milyen remekül festenek a Kossuth-kert, a Kossuthszobor előtt felállított, kátránnyal illatosított oszlopok! Hogy emelik a város szépségét a 4—5 méternyire kinyúló drót-, vagy gerenda támasztékok! Csak azon csodálkozunk, hogy miért nem a kocsí úthoz kötötték ki a fákat!

Hát mivel vagyunk mi előbb Kókánál! Lédecznél, vagy Rátótnál?! Semmivel sem? Míg ilyen böles intézkedéseket hoznak azok, akik a város fejlődésének támogatására vannak hivatva, addig fejlődünk. — de hátrafelé!

Bankettet rendezni, azt tudunk. Átveszi a város a körkemenczét: de már erre iszunk egyet; kész a bankett. Lakatos Virág Pesta lábából ki állott a görcs: de már ez nem múlhat el bankett nélkül! Enni, inni, azt tudunk; de gondolkozni: azt nem szokott Karczag város nemes vezetősége.

Mi lesz ebből a díszpóznák dolgából? Hát csak az, hogy a gondolkozni tudó emberek, akik a város érdekeit igazán szívükön viselik, oda fognak hatni, hogy ezeket a szépséghibákat, hogy ezeket a kátrányos rudakat eltávolítsák és a vezetékek a háztetőkön vonuljanak át.

Egy pár józanul gondolkozó városi képviselő azon fáradozik, hogy rendkívüli közgyűlést hívasson össze, hogy ezt a dolgot megpreparálhassák. Ugy gondolnák ezt kivihetőnek, hogy megkérnék a posta- és távirida igazgatóságot, hogy sziveskedjék mégis úgy csináltatni, hogy a háztetőkön menjenek át a sodronyok, hogy a tanácsnak ez a bornirt intézkedése helyrehozassék, a hiba megfejtessék.

Amit egyszerre meg lehetett volna csinálni minden különösebb fáradság, munka nélkül, most azért lótni, futni, kérvényezni kell!

Hej Kóka, Lédecz, Rátót! Elbújhattok! Lepipált mindnyájatokat Karczag.

A polgári iskola évfáráó ünnepele.

Vasárnap délután folyt le a polgári leányiskolának ez iskolai évet bezáráó ünnepele a főgimnázium tornacsarnokában, mely ez alkalomra egészen megtelt közönséggel. Az ünnepele három preczisen előadott énekdaraból, szavalatokból, egy kis vígjáték előadásából és Kerekes Gizella, IV. oszt. növendék bucsúbeszédéből állott. Nagyon szépen sikerült úgy a szavalatok, mint a színdarab előadása. Az ügyes kis bucsúbeszéd általános tetszéssel találkozott. Ezután a jutalomkönyvek kiosztása következett. Az igazgató a könyvek kiosztása előtt hangsúlyozta, hogy ez évben engedelmes, jómagaviseletű, szorgalmas növendékekkel volt dolga a tantestületnek. Mindenkit nem jutalmazhatnak meg, aki megérdemelné, de a legkiválóbbakat részint magaviseletükért, részint szorgalmukért, részint egyes tantárgyakban tett kiváló előrehaladásukért megjutalmazták.

Az ünnepele után bogdi Papp Sándor királyi közjegyző az iskolaszék megbízásából a következő szavakkal zárta be az iskolai évet:

Ez a mai évfáráó ünnepele volt az utolsó accordja a szépen befejezett iskolai éveknek.

Az iskola növendékei, a jól teljesített kötelesség megnyugtató érzésével számolhatnak be lelkiismeretüknek, míg a tanárnök megelégedhetnek a fényes eredménnyel. Nem csak előadták de meg is tanították a tantárgyakat!

A mi azonban engem leginkább meglepett, mondjuk igen kellemesen érintett, az a növendékek kifogástalan magaviselete!

Mert hiszen nem az a fő, hogy mindenki mindent tudjon és mindent megtanuljon. — mert habár mindegyik kis leány rózsabokorban jött a világra, de a tehetség nem minden rózsabokorban egyenlő és éppen azért is tartom igen fontos eseménynek, hogy az intézet minden növendéke fegyelmezett és kötelességtudó hasznos tagja volt az iskolának!

Az iskola szárnyaikra bocsátott és bocsátandó galambjai igen nagy hasznát fogják venni annak, hogy megtanultak engedelmeskedni és hozzá szoktak a rendszeres munkához, mert csakis az tud okosan parancsolni, a ki megtanult engedelmeskedni és a rendes elfoglaltatás a rendszeres munka a családi életben egyik legfontosabb kelléke egy jó asszonynak!

Nem czélem és nem hivatásom ez alkalommal részletesen foglalkozni az elért fényes eredmények ismertetésével, én most csak egy száraz kötelességet teljesítek, midőn az 1906—7. iskolai évet bezárom! De ne vegyék tőlem rossz néven a kedves növen-

dékek, ha a jövőre vonatkozólag különös figyelmükbe ajánlom az engedelmességet, a kötelességtudást, az ernyedetlen szorgalmat, a kitartást és ha mindezeknek mintegy koronájául lelkükre kötöm a vallást.

Hit nélkül boldogtalan az ember, különösen a nő az, akinek az életben a vallásos érzületet kell hogy képviselje; a nő az, a kinek hitének kell lenni, mert hiszen az életben a különféle megpróbáltatások a sorscsapásoknak sulya alatt a hit és a vallás vigasztalásai nélkül, megtörik a szív és a lélek meghasonlásba jön magával.

Tanulják azért szorgalmasan a vallást és fejlesszék az erkölcsi érzéseket.

De legyenek bizalommal, viseltessenek igaz szeretettel tanárnőik iránt, a kik ezt a bizalmat nagyon megérdemlik és erre a ragaszkodásra igazán rászolgáltak. Bizzanak a mindenható Isten jóakaratu bölcsességében a kinek az áldását kérem a tanárnőkre, a növendékekre és az intézet fejlődésére.

Az iskolai évet ezek után bezárom.

UJDONSÁGOK.

Dal az odaégett levelekről.

(Hir a faluból.)

Leégett a Szücs Erzsiek nádas háza.
S fölbeesültek, — kifizették nemsokára.
Szücsök kárát kifizették . . .
Csak Szücs Erzsit nem kérdezték,
Hogy mi és mi a kára ?

Hej pedig a legnagyobb kár ötet érte,
Sok bentégett rózsaszínű levelébe.
Kit úgy küldtek hű vágyásból,
A szolnoki kaszárnyából.
Tulajdon kezébe.

Szücs Erzsiek odaégett nádas háza
Ujra épül cserepes lett nemsokára.
Csak Szücs Erzsit bús örökké.
Nem is lehet balsam többé
Az ő bánatára !

Levél olyan sohse lett több a világon ! . . .
Amit csak bűg a vad galamb a faágon,
Mind ottan volt, százszor szebben,
Ezekben a levekben,
Azon az iráson !

Minden során ellehetett külön sirni,
Hogy is lehet annyi szépet úgy leírni ! ?
S egy egyszerű közlegénynek
— Iskolát nem járt szegénynek, —
Gyémánt tollal írni ? !

Eladhatnak a világnak minden házat,
A királynak ünneplő koronáját,
S mit csak pénzzel lehet tenni :
— Mégsem tudnák kifizetni
A Szücs Erzsit kárát !

Szabolcska Mihály.

„Nagykunsági Hirlap“

politikai hetilap

a karczagi 48-és függetlenségi párt
hivatalos közlönye

kiadóhivatala előfizetést nyit a lapra bármely
naptól számítva.

A „Nagykunsági Hirlap“

előfizetési ára :

egy évre 8 korona,
félévre 4 korona,
negyedévre 2 korona.

A „Nagykunsági Hirlap“
egyes szám ára: 8 kr. (16 f.)

Borbély György cs. és kir. kamarás, megyei birtokos, tiszteletbeli főszolgabíró lett megválasztva tiszaroffi főszolgabírónak! Mi csak örülünk ennek a választásnak, mert a hivatali kellékek fontos tényezője egyesült a megválasztott főtisztviselőben: 1. a bene possessio; 2. A tekintély; és 3. a reátermetség. Gratulálunk Borbély Györgynek is, a vármegyének is! A karczagiak ebben a kérdésben érdekesen viselkedtek. Heten szavaztak Borbélyra, hatan Nagy Ottóra! a többiek pedig megegyeztek egymás között és miután egymást ugyanis levokolták volaa: re bene gesta itthon maradtak!

Lapunk felelős szerkesztője Szegedre utazott, de nem a kötelező fürdő curára, hanem a gyorsírói versenyre; hogy pedig ez a dolog nem mese, majd megtetszik látni a jövő számban, ahol is, a tapasztalatokat bőven ontja a sok írói toll.

Jegyzőválasztás. Szikszay Károly okleveles jegyzőt, városunk szülöttét a biharmegyei Tárkány községben megejtett jegyzőválasztáson egyhangulag jegyzővé választották.

Az iskolai évnek vége. Szét rebbentek a tanár urak, a tanárnők, a nebulók és a kis nagyságok! Ki ide, ki oda, de bizonyosan legjobban járt az, aki itthon maradt, mert igaz ugyan, hogy mindenütt jó, de legjobb otthon! De még jobb az Otthonban! Ugy-e Tihamér!

Varga Ferencz rikkancs arra kérte szerkesztőségünket, hogy hozzuk a nagyközönség tudomására, miszerint ő nem rokona annak a Varga Józsefnek, aki úgy látszik, hogy Polónyi Gézárt is Lengyel Zoltánt is megakart pumpolni. — Szívesen teszünk eleget kérésének.

A karczagi ev. ref. gymnasium és a polgári leányiskola értesítője még most sincsen készen! Ez a következménye annak a protekciónak, amibe az intéző körök az evangéliumi nyomda mellőzéseivel furcsa de köteles tisztelettel adóznak a régi rossz rendszernek! Legyen már egyszer világosság!

A „Nagykun Múzeum Egyesület“ 1907. június 30-án, azaz holnap, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja a múzeum mostani ideiglenes helyiségében (főgymn. földszint) alakuló közgyűlést, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgyak: 1. Alapszabály bemutatása. 2. Választmány és tisztviselők választása.

Szerkesztőváltozás. A „Közérdek“ cz. helyi lapnál Nádasdy József szerkesztő betegsége folytán szerkesztőváltozás történt, melynek folytán felelős szerkesztő Dobray János, főmunkatárs és társ szerkesztő Kállay Gergely lett.

Főgymnasiumunkban a nyomtatott értesítőket az ifjúság nem kapta meg az évzáró ünnepély napján a bizonyítvánnyal együtt, mert — ami még soha sem történt, — nem készítették meg el azokat. Így csak bizonytalan idő múlva kapják meg a tanulók. A helybeliek személyesen vehetik át a gymnasiumban, az idegeneknek pedig postán juttatja el az igazgatóság.

A népkönyvtár július és augusztus hónapokban zárva lesz és így a könyvosztások csak szeptemberben kezdődnek meg. A könyvtárzárás oka az, hogy a mezei munkában való elfoglaltsága miatt a nép a nyári időben nem igen használja.

Vizsgák. Róthi Manó gyógyszerész a budapesti tudományegyetemen a gyógyszerész oklevelet elnyerte. Platzer Adolf gyógyszerésztanhallgató második szigorlatát szintén a budapesti tudományegyetemen jó eredménnyel letette. — Gratulálunk.

Uj plebánia. Debreczeni János volt karczagi plebános, jelenlegi egri apátkanonok, Kisujszálláson egy rendes róm. kath. plebániát szervez és azt megfelelő jövedelemmel ellátja. E célra a plebánia részére házat és telket is vásárolt.

A karczagi géptulajdonosok a mezőgazdasági munkásokhoz a héten egy felhívást bocsátottak ki, melyben kijelölik a csépelgetési idény alatt a munkabér mennyisége iránti magatartásukat. Felhívják a munkások figyelmét a kibocsátott nyilatkozatukra, mely sze-

rint a részes munkásoknak 3 százaléknál többet nem adnak, napszamosoknak 2 kor. 40 fillérenél nagyobb napi díjat nem fizetnek. Felhívják a munkásokat, hogy beleegyezésüket, vagy ellentmondásukat július 10-ig adják tudtukra, mely utóbbi esetben más vidékről hoznak munkásokat.

Bűnfenyítő feljelentés a rendőrkapitány ellen. Weinberger Ferencz Taposi Márton rendőrfőkapitány ellen a múlt heti számunkban kilátásba helyezett bűnvádi eljárás becsületsértés vétsége miatt a kir. járásbírósnál 1907. B. 195. szám alatt folyamatban tette.

Országos zarándoklat a szentföldre. Pater Kaiser Nándor ferenczrendi házfőnök lelki vezetése és a szentföldi ferenczrendi atyák közreműködése mellett, országos zarándoklat indul a Szentföldre, Loreto — Róma — Nápoly — Alexandria — Jaffa — Jerusalem — Haifa — Nazareth — Velence érintésével. Utazás időtartama 37 nap, árak: III. oszt. 350 kor. II. oszt. 700 kor. I. oszt. 900 kor. Részletes programokkal szívesen szolgál P. Kaiser Nándor ferenczrendi házfőnök. Budapest, II. Margit-körút 23. szám.

Elszaladt lovak. Vasárnap délután a Széchenyi-sugár-uton két ló megvadult, elragadta a kocsit és vad vágatással rohant az utcán. A katolikus paróki sarkánál levő utcai lámpában megakadt a szekér és a rohanó lovak egyike az erős rándulás következtében felágaskodván, hanyatt esett. Csak félóra múlva tudott a megszedült ló talpra állani. Szerencsére a kocsisuk nem volt a kocsin, mikor elragadták azt és így kikerülte a veszélyt.

Villámcsapás. A hétfőn hajnalban kitért nagy zivatar alkalmával a villám a városban kétszer is lecsapott. Először egy fát hasított ketté, másodsor pedig beütött Koppermann Gusztáv cipésznek a lakásába. A villám az ablakon ment be és az összes üveget kitért a bent a szobában és a konyhában is nagy rombolást vívott véghez, ugyanazon az uton, melyen beütött, eltávozott. Csodálatos szerencséje volt Koppermann feleségének, ki közvetlen az ablak mellett lévő ágyban aludt és semmi baja nem történt.

Tornavizsga a polgári leányiskolában. Szombaton délután volt a leányok torna-vizsgálója. Igazi örömet szerzett a jelenlevőknek annak látása, hogy a növendékek mily kedvvel és ügyességgel csinálták a testedző és fejlesztő mozdulatokat, melyeknek betanítása Vad Erzsébet tornatanárnő buzgalma dícséri. A vizsga után, melyet szép számú érdeklődő közönség tekintett meg, bogdi Papp Sándor kir. közigazgató dícsérte meg a növendékeket és mondott köszönetet a fenntartó testület nevében a tanárnőnek.

Tűz. (?) Pénteken este a toronyörök, tüzet jelezvén, félreverték a harangot. A nagyszámu tűzoltóság azonban hiába kereste a tüzet, nem találta meg, aminthogy nem is találhatta, mert nem volt tűz. Roppant szemes toronyőreink vannak nekünk. Ha tűz van, bátran leéghet akármi, nem veszik észre, de ha nincs, akkor megmutatják, hogy ébren vannak és nem eszik hiába a város kenyereit: félreverték a harangot. Ezen a magas álláson pedig vigyázni kellene, mert nagyot lehet onnan esni!

Az izraelita elemi népiskolában az évzáró vizsgálatok f. hó 23. és 24-én, hétfőn és kedden tartattak meg. Az egyes osztályok növendékeinek szép feleletei úgy a szülőknek, mint az iskolaszék hallgató tagjának elismerését vívták ki és ez megadta a buzgó tanítóknak azt a jutalmat, ami a „nemzet napszamosa munkáját“ leginkább meghálálja.

A szegedi nemzetközi gyorsírókiállításra és kongresszusra lapunk szerkesztője és a gyorsíró diákok tegnap reggel elutaztak. Három napig maradnak Szegeden és kedden érkeznek haza.

Játszó. Az izraelita elemi népiskola szokásos évvégi játszóját kedden délután tartotta meg. A jól vizsgázott, kötelességüket jól végzett gyermekek boldogan vonultak ki az Erzsébet ligetbe, hogy tanítóik felügyelete alatt játszva, elfeledjék az év

fáradalmait és megkezdjék a vakációt. Hogy a gyermekek öröme teljes legyen, a vezetőség cigányzenét is fogadott és annak hangjai mellett táncoltak a tanulók este 8 óráig, mikor aztán énekszó mellett hazatértek.

A közbirtokossági muri. A birtokossági körkemence átvételénél nagy ménkü banquette volt, persze csak jutest! De, hogy nagy csattanója volt, az igaz, mert másnap csak az öreg Sallay bátyánk volt a városházánál található, a többi koma az teljesen hiányzott! Ott voltak a városház urain kívül a közbirtokosság hivatalnokai és ittak-ittak és még talán most is innának, ha a kaczirné össze nem törte volna a poharakat.

Arató katonák. A hadügyminisztérium elrendelte, hogy az idén mindazokat a tényleges katonai szolgálatban levőket, akik földműveléssel foglalkoznak július 1-től kezdve két hétig szabadságot kell. A szabadságot katonáknak azt a jogot is megadják, hogy civilizáltan hagyják el a kaszárnyát.

Ujabb Orpington telep Karczagon. Az elért fényes eredmények arra ösztönözték a karczagi tyúktenyésztőket, hogy egy nagy telepet létesítsenek. Amint halljuk, a városház kertjét akarják e célra berendezni. Már a kakasok szerződötve is vannak, de legtöbb köztük a kopasz nyaku!

A nevérol elnevezett István-mulatóban Pista bácsi egy nagyobb szabású népünnepélyt rendez, amelyre csak azok lesznek hivatalosak, akiknek gyomra megszokta az esett birkát és a dohos bort! Ugy hallatszik, hogy e célra szükség lesz még a vályogvető gödörkre is, annyi a jelentkező!

Piaczi történetek. Hogy adja ezt a kis libát Rébék néni?

— Hát vak az úr? Kicsi ez a liba? Először is nem vagyok Rébék néni, másodszer ez a liba lúd és nem liba és harmadszor nem eladó, mert most vettem!

*

— Na János! fő-fő főbiztos, te mindent tudsz; mond meg tehát micsoda az: ha hangja van nincsen szaga és ha szaga van nincsen hangja!

— Eredjél te malacz aki vagy!

— Látod csacsi, mindig rosszakat gondolsz, valld meg, hogy nem tudod!

— Nem tudom!...

— Na hát megmondom: Orgona.

*

— Köszönöm. De most te felelj meg egy kérdésemre...

— Halljuk...

— Melyik hónapban születik a legtöbb gyerek? Tudod? Nem tudod?

— Tudom, de nem mondom meg!

— Akkor vagy te egy gevalt gyerek!

*

— Kit melegít a Nap legjobban?

— Furesca, hát Polónyi Géza ügyvéd, országgyűlési képviselő, birtokos, törvényhatósági bizottsági tag és volt igazságügy-miniszter urat!

A sáskairtas a nádudvari határban és a hortobágyon teljes erővel folyik. A kormány nem kíméli költséget, a rovarani állomás tisztviselői állandóan dolgoznak 160 géppel s így valószínű, hogy újabb sáskafertőzések ott nem lesznek, vagy csak csekély mértékben.

Fuvarosok mozgalma. A héten egy felhívás jelent meg a fuvarosokhoz intézve, amely azoknak bajait panasolja el és összetartásra szólítja fel őket. Minden élelmiszer, ruhanemű megdrágult, mondja a felhívás és e megváltozott viszonyok között a fuvarosok mégis csak a régi, olcsó munkabéért végzik a nehéz munkát. Felszólítja tehát őket, hogy mindnyájan fogadják el a felhívásban megállapított egységárat és csakis aszerint dolgozzanak. A felhívás a fuvarosok körében általános helyesléssel találkozott.

Összeütközés. Szerdán este a Kis Antal-utca sarkán, a Feriántz-féle teherhordó kocsis és a Nagyvendéglő hintója összeütközött. A hintó kocsisa lerepült a bakról, azonban szerencsére semmi baja sem lett. Sok kínlás

és káromkodás után kiakasztották a kocsikat egymásból és a két kocsi egymást áldva, útjára távozott.

Kézimunka kiállítás az izr. elemi iskolában. A hét elején lezajlott elemi iskolai vizsgákon jelenlévőknek igazi örömet okozott azon szép kézimunkák látása, melyek az izr. népiskola falait díszítették. A szülők igazi meglepéssel látták gyermekeik munkájának eredményét és hálás szívvel mondták köszönetet Krausz Ferike tanítónőnek, ki a gyermekeknek a kézimunkát tanította.

Olcsóbb lesz a dohány. A kincstár az olcsóbb fajta dohányok egynéhányának árát leszállítja, hogy a fogyasztást fokozza. Így a 24 filléres 20 fillérré, a 14 filléres 8 fillérré és a 6 filléres pipadohány 4 fillérré száll le. Ezen olcsóbb fajta kedvelő cigarettázó közönséget ez a leszállítás örömteljesen érinti, viszont a kincstár reméli, hogy az árleszállítás által a fogyasztás lényegesen emelkedni fog.

Hogy a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé csak egész szemekben gondosan eredeti csomagokban esomagolva kerül eladásra, mely annak általános ismert nagy előnyeit, biztosítja a vevőt az áru tisztaságáról s lehetetlenné teszi idegen anyaggal való hamisítást, vagy hogy dortól, más illatoktól stb. rongáltassék. Haziaszonyainknak büszkesége mindig a valódit és a legjobbat vásárolhatni. Ha tehát ügyelnek a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé eredeti csomagjain lévő Kathreiner névre és a védjegyre Kneipp-páter arcképével, úgy nemesik az áru tisztaságát, hanem egyuttal annak teljes jóízét és a kedvelt kávé-zamatot is biztosítják maguknak, mely a valódi Kathreiner kiünteti, ma már az egész világon elismert módja révén.

Szarvasmarha kiállítás Kisujszálláson. Folyó hó 23-án, vasárnap volt Kisujszálláson a vármegyei gazdasági egyesület ötven éves jubileuma alkalmából rendezendő ünnepségek sorozatának egyik kiemelkedő pontja: a kisujszállási szarvasmarha kiállítás, melyen összesen 340 darab különféle nemű és kora szarvasmarha volt kiállítva. A kiállítás fényes eredménye a magyar szarvasmarha tenyésztés oly nagy mérvű haladását bizonyítja, melyre büszke lehet a vármegyei gazdasági egyesület. Megtekintette a kiállítást gr. Almássy Imre dr. főispán és kivüle a vármegyei notabilitás nagy része. A díjakat nagyobb részt Kisujszállás, Kunmadaras és Kunhegyes érdemelték ki tenyésztésükért.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a malátakávé vásárlásánál miért kell Önnek »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánzatot kap, mely a »Kathreiner«-t kitérítelő, mindenelőnyt nélkülöz.

Csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé

biria, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetőbe vésni, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé« felirattal és Kneipp-páter arcképével, mint védjeggyel.

Mennyasszonyi selyem 65 krajczártól 3 ft

70 krajczárig Biou-

sokra és ajakra. Elv-

molva és portamente-

sen házhoz szállítva.

Gazdag minta küld-

menyt azonnal.

HENNEBERG SELYEMGYÁR ZÜRICH.

Császárfürdő Budapesten. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas rend tulajdona. — Elsőrangú kenes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő kényelmes iszapfürdők, úszodák, tükörkő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők Ivó és belélegzési kura. 200 kényelmes lakoszoba, szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

PÁRTÜGYEK.

Beszámoló. Dr. Ábrahám Dezső, kerületünk képviselője, június 23-án, vasárnap délelőtt, templomból kijövet után tartotta meg Kunmadarason beszámoló beszédét. A beszéd kiemelkedő pontjai ugyanazok voltak, melyek nálunk, azonban — ismervén képviselőnk a madarasi viszonyokat — különös hangsúlyozással és sokat foglalkozott a szocializmussal, amelynek tulhajtásai, a nép félrevezetése a közép- és kisbirtokos osztálynak igen sok bajt okoz. A beszámoló szép számú közönség hallgatta végig, bár a nagy többséget a mezei munka akadályozta annak meghallgatásában. A beszéd után F. Nagy Imre pártelnök, megköszönve a közönség türelmét, a nép gyűlést bezárta. Ezután a képviselő tiszteletére az egyik kaszinóban bankett volt, melyen dr. Ábrahám Dezső a lapunk más helyén közölt szép beszédet mondotta. Néhány látogatás után a képviselő a karczagi vendégek és a párt madarasi fejei György Gergely lakására mentek, hol a képviselő tiszteletére diszebed volt. A künő magyar konyha produktumai, melyeknek előállítása György Gergely kedves nejeének érdeme, méltók itt is a megemlézésre. Az étéd után a képviselő kocsin jött Karczagra, honnan a délutáni gyorsal Budapestre utazott.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság“ június 16-iki száma 28 képpel jelent meg Ezek a múlt napok aktualitásaira vonatkoznak: a király itt időzése, a koronázási jubileumi misére, a mezőgazdasági múzeumra, a városi művész-majálisra, a Hortobágyon most javában folyó sáskairtasra stb. Verset Szaboleska Mihály és Mezei Sándor irtak e számba, regényt Mikszáth Kálmántól, Pekár Gyulától s az amerikai Wharton Edittől közöl a lap. Egyéb közlemények: „Hogy szerkesztették a „Vasárnapi Ujság“-ot ötven év előtt?“ Endrői Sándortól; emlékezés Ferencz József ötven év előtti magyarországi látogatására Neogrady Antal művészi rajza, a Nemzeti Színház legújabb újdonságának ismertetése s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. „Vasárnapi Ujság“ előzetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika“-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyan, itt megrendelhető a „Képes-Néplap“ a legolcsóbb-újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Üzlet a hivatalban.

Egyik városi adóhivatali hivatalnokunk tudvalevőleg biztosítási-ügyetek szerzésével is foglalkozik. E szorgalom dicséretreméltó ugyan, ha e mellékfoglalkozás csak a hivatalon kívül üzetik, annál inkább megrovandó az, ha ezen üzletek megkötésének megkönnyítésül a hivatali állás használtatik fel eszközül.

Az elmúlt héten Karczagon jártam biztosítási felvételeket eszközölni, nagy meglepetésemre és bosszuságomra több karczagi polgár, azon indokolással nem fogadta el

sokkal előnyösebb ajánlatomat, hogy szóban forgó városi hivatalnok őt azzal biztatta: „Csakis az általa képviselt intézetnél van érdeke megvédeni, mert a város szavatol a biztosítási összegért.”

Nem akartam hinni füleimnek s midőn ezen utóbbi állítást nevetve tagadásba vettem, az illető azzal bizonyította állítását, hogy: „Hisz' a városi adóhivatalba hítt be bennünket kora reggel a hetiből és ott vette fel velünk a biztosítást, itt van uram, rajta van a városi bélyegző is.”

Néztem ugyan a városi bélyegzőt, de az a kötvényen nem volt található.

Midőn ezen dolgot intézetem igazgatóságánál hivatalosan bejelentem, a biztosító közönség érdekét is szem előtt tartva, még ez utat is választottam a hivatal üzleti czélokra való felhasználásának megvilágítására, módot kívánva nyújtani az előttem ismeretlen városi tisztviselőnek arra is, hogy magát ez általam még mindig hihetetlennek tartott állítást tisztázza, melynek sikerültén őszintén örvendenék, nehogy ama, ő általa is bizonyára ismert belügyminiszteri rendeletre kelljen felhívni a város polgármesterének figyelmét.

Budapest, 1907. jun. 27.

Tisztelettel

Keczer Béla

kerületi biztosítási felügyelő.

* * *

Az udvarias főkapitány.

Nagyon szép elbánásban részesítheti a főkapitány ur a hivatalos ügyekben hozzá forduló jogkereső közönséget, ha az én esetemet vesszük irányadóul.

Én ugyanis egyes bajos dolgomat és bevásárlásaimat végeztem a piacon a midőn véletlenségből nekem szaladt a Braun Izidor cég egyik alkalmazottja és kiütötte a kezemből a kosaramat, melynek tartalma ezáltal megsemmisült. Midőn én e miatt 2 korona jogos kártérítésem megítélése végett a kereskedő nevét sehogy sem tudtam megszerezni, a községi bíró utasításához képest elmentem a főkapitány urhoz és szépen felkértem adjon egy rendőrt vagy egy pár sor írást, amelyben hagyja meg Braun Izidor

czégnek, hogy nevezze meg a nekem kárt okozott alkalmazottjának a nevét. A főkapitány ur a helyett, hogy ezt megtette volna „Takarodjék ki innen, nincs itten közvetítő iroda” szavakkal végleg is jogerősen befejezte ügyemet.

Én mint laikus egyén nem magamtól, hanem a községi bíróság utasítására mentem a rendőrségre s ha esetleg nem tartozik az ügy a rendőrségre, vagy nem avatkozhat az ügybe a rendőrség, feltételeztem volna a kapitány urtól, hogy más hangon és más modorban adja tudtomra azt a mi rám vonatkozik, mert az ilyen hangot még ez ideig nem szoktam meg.

Karczag, 1907. június 28.

Bukó Mária.

Gépészt

Keresek az ideai eséplés időnyre részért, vagy havi fizetésért, személyesen jelentkező előnyben részesül.

Czím:

BRAUN EDE

NAGYIVÁNY.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecsavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszert a

Földes-féle MARGIT CRÈME

Páratlan és csodás hatása.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít. — Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CZIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcviz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogeriában és illatszertkereskedésben, postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész
ARAD.

Övökodjunk utánszatóktól!

Egyedül biztos ártalmatlan szer a SZÉPSÉG ÁPOLÁSÁRA az ARDÓ-féle **ORGONA CREME.**

Felülmulhatatlan hatásában. Eltávolít bőrtakát, mittessert, pattanást, szeplőt, arcfoltot, simit ráncot, rózsás színt, meglepő szépséget kölcsönöz az arcnak.

Kapható egyedül: **ARDÓ LEÓ** „Oroszlánhoz” címzett gyógyszerertárban, Karczagon.

ÚJ ÉPÜLET ÉS TÚZIFA kereskedés.

A **Berger-féle** falep szomszédságában a **Vasut-utcán**

Sebestyén Testvérek

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt épület, kézműipari és tűzifa üzletet nyitottunk.

Összeköttetést létesítettünk hazánk legnagyobb erdőbirtokosaival, fatermelőivel és gőzfűrész tulajdonosaival, és ez lehetővé teszi, hogy raktárunkat első minőségű, kifogástalan száraz épületfa anyagokkal láthattuk el és gondoskodtunk, hogy a legnagyobb kivánalmaknak is megfelelhessünk, és a legjutányosabb árban tudjuk kiszolgálni tisztelt vevőinket.

Nagy raktárunk van kátrány fedéllemez és elszigetelő lemezekben, továbbá portland és román cementben miket igen olcsó áron tudunk kiszolgálni.

Kérjük a nagyérdemű közönség támogatását és örömeinkre fog szolgálni, ha raktárunkat bárki is megtekinti.

Sebestyén Testvérek
fakereskedők.

BOLTHELYISÉG

gyógyszertár mellett a piacon fűszer, vas, rőfös divatáru, vagy bármiféle üzletre igen alkalmas

KIADÓ.

— Értekezni lehet: —
Kiss G. Sándornál

Karczag, Püspökladányi-ut

Kardos Beniamin

szobafestő és fénymázoló.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

szobafestő műhelyemet

f. évi április 24-étől kezdve debreceni uton Kirják János géplakatos

ur házába helyezem át.

A legújabb és legdivatosabb mintákkal való szobafestéseket elvállalom, pontos és olcsó kiszolgálásról megrendelőimet biztosítom.

A nagyközönség szives pártfogását kéri

tisztelettel
Kardos Beniamin
szobafestő.

6-10

Legszebb

névjegyek, eljegyzési kártyák, esketési és bál meghívók, körlevelek, számlák, táblázatok, szépirodalmi művek, levélpapírok, borítékok, memorandumok, plakátok stb. a modern technika vívmányainak minden tekintetében megfelelő nyomtatványok

e lap nyomdájában

készülnek.

Magyar Evangéliumi könyvnyomda
KARCZAGON.

Ez A KERET SZÜK

II ahhoz, hogy a Hoppa angol teint regulator meszerül gyors szépítő hatását esetelhelessük, de ez főlegestés is, minek szaporítani a szót, II

tények beszélnek

P vegyenek a t. hölgyek 2 kor. 50 fillért Hoppát és a szeplő, májfolt, bőrvörösség, mitesser, pörsonos, pattanás és más arctisztatlanság csodálatos eltűnése minden szonál szében bizonyítja, hogy a Hoppa minden mást feleslegessé tesz, egymaga pótol krémet, szappant, pudert, Puhítja, ifjítja, fűditi, finomítja és fehériti az arcot, kezeket, nyakat, vállat. P

A **HOPPA** angol teint regulator füraktára **HOPPA** Kaiser Vilmos és Tsa drogeriája

Győr, Baross-ut I. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. 8-10

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen ezéjét elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert uemesak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arczbörét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arez minden tisztatlansága (szeplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot senkire sem bízza, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféle kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánljának, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arez szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arez bört, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtkát, mitesszert arez- és kézvörösséget. Az arez ideális szép, üde és ifju lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-zappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és erème színben) 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így ezimezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Föraktár Karczagon: Ardó Leó és Szabó László gyógyszerészeknél.

Gazdaközönség szives figyelmébe!!

A nyári évszak beálltával bátor vagyok a gazdaságokban nélkülözhetetlen ezikkeket, u. m. állatgyógyászathoz különböző

Gyógyárukat, Kötőszereket, Fertőtlenítő szereket ajánlani.

Raktáron tartok továbbá a kisebb és nagyobb cséplőgépekhez előírás szerinti

Mentőszekrényeket

melyek legolesőbb minőségben és olcsó árban kaphatók.

Mentőszekrény felszerelések

külön is kaphatók a legolesőbb napi árban. Vidéki megbízások pontosan és azonnal teljesíttetnek

RÁCZ HERMAN Angyal droguériája Debreczen, Piacz-utca 42. szám. Lamprecht-palota Hungária kávéházzal szemben.

Bádogos és szerelő tanoncnak

felfogadok 13—14 éves
jó családból való fiut.

WEISZ BERTALAN

bádogosmester és szerelő

== KARCZAGON ==

Kiss Antal-utca.

Az

Első Magyar Általános Biztosító

Társaság igazgatósága
karczagi ügynöksége vezetésére

KLEIN ISTVÁN

lapszerkesztőt nevezte ki.

Kérjük a feleket, kik bár-
miféle biztosítási ügyekben el-
intézést ohajtanak, hogy neve-
zethez a „NAGYKUNSAGI
HIRLAP” szerkesztőségében el-
helyezett külön

biztosítási irodához

fordulni sziveskedjenek.

A szolnoki főügynökség.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

Ingyen szerelem

fel mindazon megrendelőimnek fürdőszoba berendezését, kik a fürdő-
kádákat és a szükséges vízvezetékét általam készíttetik el.
Tisztelettel tudatom Karczag város n. é. közönségével, hogy a
Kiss Antal utczában a piacához közel

⇒ BÁDOGOS MŰHELYT ⇒

rendeztem be, hol mindennemű **diszmű bádogos munkákat**
készítek, ugyszintén elvállalok **épület bádogos munkákat.**

Főigyekezetem lesz a pontos és lelkiismeretes kiszolgálás —
ennek bizonyítékául felemlítem **az ipartechnológián tett**
tanulmányaimat.

Lakásomnál lévő raktáramban nagymennyiségű

— **zománczozott edényt** —

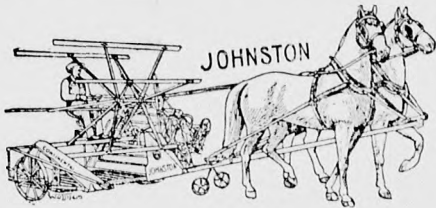
tartok, melyeket szolid árban árusítok el vevőimnek.

Pártfogásért esd

Weisz Bertalan

diszmű- és épület bádogos.

JOHNSTON

A világ legfokéletebb és leg-
megbízhatóbb aratógépei a Jons-
ton Harvester Co batáviai arató-
gépgyár gyártmányai: Kéveköti
aratógépek, marokrakó arató-
gépek, fűkaszaló gépek, széna-
gyűjtők, szénaforgatók.

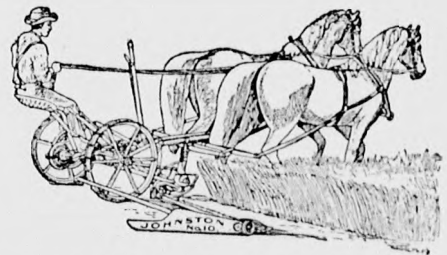
Kizárólagos képviselőség Karczag és vidéke részére :

HALÁSZ és TÁRSA

varró- és gazdasági gépkereskedők

⇒ KARCZAG. ⇒

Képes árjegyzék, áraján-
lat kívánatra díjmentesen
küldetik.

Braun Izidor rőfös- és divatáru üzlete KARCZAGON.

Tisztelettel értesitem a vásárló közönséget, hogy **üzletem teljes feloszlata** miatt, Karczag
r. t. város tanácsának 3298/1907. ki. számú határozatával

hatóságilag engedélyezett végeladást

tartok. Teljesen jó minőségű a legutolsó divat és hazai ipartermékekkel is felszerelt nagy rőfös, divat és rövidáru
raktáramat — tekintet nélkül a rendkívüli nagy áru drágulásra — **legmélyebben leszállított gyári áron aluli áron**
bocsájtom a t. vevő közönség rendelkezésére. — Saját jól felfogott érdekében ajánlom tehát mindenkinek, hogy cze-
hihetetlen olcsón való vásárlásra kínálkozó **végeladást**, ezen rendkívüli alkalmat — mely 10 év óta elő nem
fordult — használja fel és összes szükségleteit, — a jövőre nézve is — igyekezzék legteljesebben fedezni.

Győződjék meg **személyesen**, hogy valósággal utólérhetetlenül olcsó áron lehet ez alkalommal nálam vá-
sárolni. — **A végeladás csak csak rövid ideig fog tartani!** — Ne mulassza el a kínálkozó alkalmat.

BRAUN IZIDOR rőfös és divatáru kereskedő KARCZAGON
Főter (az ev. ref. templommal szemben)